

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
«ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ»

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. Κτηνοτροφική εγκατάσταση είναι το ζωικό κεφάλαιο και το σύνολο των περιφραγμένων εγκαταστάσεων, κτηρίων, γηπέδων, και αποθηκών, στις οποίες περιλαμβάνονται τα συστήματα αποχέτευσης, επεξεργασίας αποβλήτων και βιολογικού καθαρισμού, εγκαταστάσεων μεταφοράς και παροχής ύδατος, που εξυπηρετούν το σκοπό και τη λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης. Στην έννοια της κτηνοτροφικής εγκατάστασης συμπεριλαμβάνεται η χοιροτροφική και η πτηνοτροφική εγκατάσταση.
2. Πρόχειρα καταλύματα ζώων είναι οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις οι οποίες αποτελούνται από υλικά όπως πέτρες ή τσιμεντόλιθους ή ξύλα ή κλαδιά ή λαμαρίνες ή συνδυασμό αυτών και εξυπηρετούν εκτατικής μορφής κτηνοτροφία ή μετακινούμενους κτηνοτρόφους.
3. Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις εκτροφών εντατικής μορφής είναι οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, οι οποίες ως μέθοδο εκτροφής των ζώων χρησιμοποιούν σταυλικές εγκαταστάσεις.
4. Αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή (ΑΑΑ) είναι η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, εντός των ορίων της οποίας είναι εγκατεστημένη η κτηνοτροφική μονάδα. Αν η κτηνοτροφική εγκατάσταση εκτείνεται εντός των ορίων δύο ή περισσότερων Περιφερειακών Ενοτήτων, αρμόδια είναι η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας όπου βρίσκεται ο λειτουργικός χώρος της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.
5. Ισοδύναμη ζωική μονάδα είναι η μονάδα με βάση την οποία υπολογίζεται η δυναμικότητα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης σε ζωικό κεφάλαιο, που επιτυγχάνει τους ίδιους στόχους για διαφορετική κατηγορία ζώων και χρησιμοποιείται για την κατάταξη των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων σε κατηγορίες, με βάση την Υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση

της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α'209), καθώς και για τον καθορισμό των αποστάσεων, με βάση το παράρτημα του άρθρου 18.

6. Φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο όνομα του οποίου έχουν εκδοθεί οι άδειες, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και το οποίο είναι υπόχρεο και υπεύθυνο για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου καθώς και των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας για τη νόμιμη λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

7. Άδεια εγκατάστασης είναι η άδεια που αφορά υποδομές κάθε κατηγορίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 και με βάση την οποία επιτρέπεται η λειτουργία της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.

8. Επέκταση και εκσυγχρονισμός της δραστηριότητας είναι κάθε επαύξηση, αλλαγή ή συμπλήρωση του αριθμού των ισοδυνάμων ζώων, μετά την αρχική εγκατάσταση και λειτουργία της δραστηριότητας ή η προσθήκη κτηριακών ή λοιπών εγκαταστάσεων ή η μεταβολή του μηχανολογικού εξοπλισμού ή η αλλαγή ή συμπλήρωση της δραστηριότητας, που πραγματοποιείται είτε μέσα στο γήπεδο όπου λειτουργεί η εγκατάσταση είτε σε όμορό του.

9. Λειτουργικός χώρος της κτηνοτροφικής εγκατάστασης είναι το τμήμα του οικοπέδου που ορίζεται από το περίγραμμα που περιλαμβάνει τις εγκαταστάσεις αυτής, όπως χώροι στέγασης ζώων, αποθήκες, εγκαταστάσεις χειρισμού αποβλήτων.

Άρθρο 2

Κατάταξη των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων με βάση τα είδη των κτηρίων και τη δυναμικότητά τους

1. Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις κατατάσσονται, ανάλογα με το είδος της κατασκευής και τη μορφή τους, στις ακόλουθες κατηγορίες :

α) Κατηγορία πρώτη: Πρόχειρα καταλύματα ζώων, τα οποία εξυπηρετούν εκτατικής μορφής κτηνοτροφία και μετακινούμενους κτηνοτρόφους και για τα οποία δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας.

β) Κατηγορία δεύτερη:

αα) Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, οι οποίες κατασκευάζονται σύμφωνα με εγκεκριμένους τύπους κτηνοτροφικών στεγαστρων με σκελετό θερμοκηπίου, σύμφωνα με την αριθ. 5888/03-02-2004 κοινή απόφαση των Υπουργών

Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Γεωργίας (Β'355), για τις οποίες απαιτείται έγκριση κατασκευής από την αρμόδια Πολεοδομία.

ββ) Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, οι οποίες έχουν μέγεθος μέχρι 300 τ.μ. και κατασκευάζονται σύμφωνα με εγκεκριμένα πρότυπα κατασκευών, σύμφωνα με την αριθ. 281273/27-08-2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Γεωργίας (Β'1396), για τις οποίες απαιτείται έγκριση κατασκευής από την αρμόδια Πολεοδομία.

γ) Κατηγορία τρίτη: Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις εκτροφών εντατικής μορφής, για τις οποίες απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας.

2. Η κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, οι οποίες καθορίζονται από τη δυναμικότητά τους, γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4014/2011 και την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ως άνω νόμου.

Άρθρο 3

Αρχή Αδειοδότησης

Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, εντός των ορίων της οποίας είναι εγκατεστημένη η κτηνοτροφική εγκατάσταση χορηγεί την άδεια εγκατάστασης κτηνοτροφικής εγκατάστασης, ανακαλεί, ανανεώνει, τροποποιεί και μεταβιβάζει την άδεια, όταν συντρέχει περίπτωση, και επιβάλλει τις προβλεπόμενες στο νόμο διοικητικές κυρώσεις.

Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας είναι επίσης αρμόδια:

α) Να αποφασίζει οριστικά επί των γνωμοδοτήσεων της επιτροπής σταυλισμού του άρθρου 4. Οι αποφάσεις της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας υπόκεινται στην ειδική διοικητική προσφυγή του άρθρου 11 .

β) Να αυξάνει με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, μετά από γνώμη της αρμόδιας επιτροπής σταυλισμού του άρθρου 4, την ελάχιστη έκταση γηπέδου που απαιτείται για την κατασκευή κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5, ανάλογα με:

αα) Τον αριθμό των ζώων που πρόκειται να διατηρηθούν στις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις,

ββ) Το σύστημα εκτροφής αυτών, σύμφωνα με τις ζωοτεχνικές μεθόδους και

γγ) Τις προβλεπόμενες υγειονομικές προϋποθέσεις για την εγκατάστασή τους.

Αν υπάρχει αδυναμία για την αύξηση της υφιστάμενης έκτασης του γηπέδου, η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας καθορίζει τον αριθμό των ζώων, που μπορούν να εκτραφούν σ' αυτή, με βάση τα κριτήρια των περιπτώσεων ββ και γγ.

Άρθρο 4

Επιτροπή Σταυλισμού

1. Στην έδρα κάθε Περιφερειακής Ενότητας, συνιστάται τριμελής επιτροπή σταυλισμού που αποτελείται από:

α) Ένα γεωπόνο ή κτηνίατρο των υπηρεσιών του υποτομέα Γεωργίας της αρμόδιας Περιφερειακής Ενότητας, ως Πρόεδρο.

β) Έναν ιατρό – υγιεινολόγο ή επόπτη δημόσιας υγείας των υπηρεσιών του τομέα Υγείας της αρμόδιας Περιφερειακής Ενότητας.

γ) Έναν υπάλληλο των υπηρεσιών του τομέα Έργων-Χωροταξίας-Περιβάλλοντος της αρμόδιας Περιφερειακής Ενότητας.

Καθήκοντα γραμματέα ασκεί διοικητικός υπάλληλος της αρμόδιας Περιφερειακής Ενότητας.

Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη συγκροτείται η επιτροπή, ορίζονται για δύο έτη τα τακτικά μέλη της επιτροπής με τους αναπληρωτές τους και ο γραμματέας της επιτροπής. Οι αναπληρωτές ανήκουν στην ίδια υπηρεσία με το αντίστοιχο τακτικό μέλος.

2. Η επιτροπή σταυλισμού είναι αρμόδια για τον έλεγχο, τη διενέργεια αυτοψίας, την παροχή γνώμης για κάθε θέμα εγκατάστασης κτηνοτροφικής εγκατάστασης και επιβολής των διοικητικών κυρώσεων και μέτρων του άρθρου 10 καθώς και για την παροχή γνώμη για θέματα της περίπτωσης β του άρθρου 3 και για θέματα των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 5.

3. Η επιτροπή σταυλισμού, για κάθε γνώμη της συντάσσει πρακτικό, το οποίο υποβάλλει στην ΑΑΑ. Πριν την παροχή γνώμης καλεί τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2690/1999 (Α'45).

4. Οι πρωτοβάθμιες επιτροπές σταυλισμού, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με την περίπτωση α της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 1579/1985 (Α'217), όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3698/2008 (Α'198) και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του ν. 3955/2011 (Α'89), διατηρούνται για δύο έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μετονομάζονται σε επιτροπές σταυλισμού και ασκούν τις αρμοδιότητες που ορίζονται στην παράγραφο 2.

Άρθρο 5

Θέσεις, ελάχιστη έκταση, ελάχιστες αποστάσεις κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και τρόπος μέτρησης αυτών

1. Οι κάθε είδους κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις ιδρύονται και λειτουργούν έξω από κατοικημένες περιοχές (πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά, οικισμούς), καθώς επίσης και από λουτροπόλεις, παραδοσιακούς οικισμούς, εθνικούς και επαρχιακούς δρόμους, σιδηροδρομικές γραμμές, ποτάμια, λίμνες, αιγιαλούς, παραλίες, κηρυγμένους αρχαιολογικούς ή χαρακτηρισμένους τουριστικούς χώρους, νοσοκομεία, ευαγή ιδρύματα, εκπαιδευτήρια, καθώς και από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στρατόπεδα, εργοστάσια, βιοτεχνίες, κατασκηνωτικούς χώρους, μοναστήρια με αυξημένη επισκεψιμότητα και άλλους αντίστοιχους χώρους.

2. Η ελάχιστη έκταση γηπέδου που απαιτείται για την κατασκευή κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, καθορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 6, 7 και 8 του ν. 1577/1985 «Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός» (Α'140) και τις ειδικότερες διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας που ισχύουν κάθε φορά.

3. Οι ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας, αναφέρονται στους πίνακες 1 και 2 του παραρτήματος του άρθρου 18 και έχουν αμφίδρομη ισχύ, με την έννοια ότι εφαρμόζονται κατά τον ίδιο τρόπο στις περιπτώσεις που στην περιοχή, όπου ήδη λειτουργεί νόμιμα κτηνοτροφική εγκατάσταση, πρόκειται να γίνει ανάληψη νέου έργου ή δραστηριότητας. Αν μετά την εγκατάσταση οποιασδήποτε

κατηγορίας, κτηνοτροφικής εγκατάστασης εκδοθούν οικοδομικές άδειες για κατοικίες, ξενοδοχεία, σχολεία, στρατόπεδα ή άλλη δραστηριότητα που αναφέρεται στην παρ. 1, οι ελάχιστες αποστάσεις λαμβάνονται υπόψη για την έκδοση των οικοδομικών αδειών των νέων δραστηριοτήτων και η κτηνοτροφική εκμετάλλευση δεν επηρεάζεται από τις νεότερες δραστηριότητες.

Αν η εγκατάσταση των λοιπών δραστηριοτήτων χωρεί βάσει χωροταξικού ή πολεοδομικού σχεδίου, το οποίο δεν περιέχει μεταβατικές ρυθμίσεις, υφίσταται στην περίπτωση αυτή υποχρέωση μετεγκατάστασης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, η οποία πραγματοποιείται υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης και πλήρους αποζημίωσης του ιδιοκτήτη της κτηνοτροφικής εγκατάστασης από τον φορέα, υπέρ του οποίου επιβάλλεται η μετεγκατάσταση. Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία της μετεγκατάστασης καθώς και το ύψος της αποζημίωσης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής σταυλισμού και της AAA. Κατά της απόφασης αυτής ο θιγόμενος μπορεί να προσφύγει στο αρμόδιο Διοικητικό Πρωτοδικείο για το δικαστικό προσδιορισμό πλήρους αποζημίωσής του.

Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω, για τα νησιά οι αποστάσεις που αναφέρονται στο παράρτημα του άρθρου 18 του παρόντος, ισχύουν μειωμένες κατά 20%.

4. α) Για τη μέτρηση των ανωτέρω ελάχιστων αποστάσεων, ως πλησιέστερο σημείο του ορίου του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ορίζεται το πλησιέστερο σημείο των κτηριακών εγκαταστάσεων αυτής, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων.

Για τη μέτρηση των ανωτέρω ελάχιστων αποστάσεων, ο υπολογισμός των ισοδυνάμων ζώων γίνεται με βάση τους πίνακες κατάταξης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων ανάλογα με τη δυναμικότητά τους, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4014/2011 και την προβλεπόμενη στην παρ. 4 αυτού Υπουργική απόφαση.

β) Η μέτρηση των ανωτέρω ελάχιστων αποστάσεων γίνεται από το πλησιέστερο σημείο του ορίου του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης μέχρι:

αα) Τον άξονα εθνικών δρόμων και σιδηροδρομικών γραμμών.

ββ) Τις όχθες φυσικών και τεχνητών λιμνών και ποταμών.

γγ) Την κατά το ν. 2971/2001 (Α'285) προσδιοριζόμενη γραμμή αιγιαλού ή παραλία, στις περιπτώσεις ακτών.

δδ) Τα όρια του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου ή της εγκεκριμένης πολεοδομικής μελέτης των πάσης φύσεως οικισμών, χωριών, κωμοπόλεων, πόλεων και λουτροπόλεων.

Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω, στις περιπτώσεις υφιστάμενων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, η μέτρηση των ελάχιστων αποστάσεων γίνεται από το πλησιέστερο σημείο του ορίου του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης μέχρι την πλησιέστερη κατοικία των πάσης φύσεως οικισμών, χωριών, κωμοπόλεων, πόλεων και λουτροπόλεων.

εε) Την πλησιέστερη κτηριακή ή άλλου είδους εγκατάσταση εκπαιδευτηρίων, νοσοκομείων, ευαγών ιδρυμάτων, τουριστικών χώρων, ξενοδοχείων, τουριστικών καταλυμάτων, κατασκηνωτικών χώρων, στρατοπέδων, βιομηχανιών και βιοτεχνιών.

5. Οι ελάχιστες αποστάσεις που αναφέρονται στους πίνακες του παραρτήματος του άρθρου 18 του παρόντος πρέπει να τηρούνται και στις περιπτώσεις που πρόκειται να δημιουργηθούν εγκαταστάσεις, χώροι ή δραστηριότητες που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και χρήζουν προστασίας. Ενδεικτικά αναφέρονται εκείνες που σχετίζονται με την άμυνα της χώρας, τη δημόσια ασφάλεια και την υγεία. Στην περίπτωση που επιβάλλεται οι αποστάσεις να είναι μεγαλύτερες, τότε απαιτείται μετεγκατάσταση της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, η οποία πραγματοποιείται υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης και πλήρους αποζημίωσης του ιδιοκτήτη της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, από τον φορέα, υπέρ του οποίου επιβάλλεται η μετεγκατάσταση. Οι όροι, η διαδικασία της μετεγκατάστασης, το ύψος της αποζημίωσης και ο ορισμός νέων αποστάσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής σταυλισμού και της ΑΑΑ. Κατά της απόφασης αυτής ο θιγόμενος μπορεί να προσφύγει στο αρμόδιο Διοικητικό Πρωτοδικείο για το δικαστικό προσδιορισμό πλήρους αποζημίωσής του.

6. Οι αποστάσεις των χώρων που αναφέρονται στο παράρτημα του άρθρου 18 από εκτροφεία θηραμάτων, των οποίων τα εκτρεφόμενα ζώα αποτελούν αντικείμενο ελεγχόμενου κυνηγιού, όπως λαγοί, αγριόχοιροι, αγριοπρόβατα, αγριοκάτσικα, ελαφοειδή, φασιανοί, ορτύκια, μπεκάτσες, και γουνοφόρα ζώα και από εκτροφεία λοιπών ειδών άγριας πανίδας, εγχώριας ή εισαγόμενης, όπως κροκόδειλοι, χελώνες και φίδια, καθορίζονται κατά περίπτωση, κατά την κρίση της ΑΑΑ, μετά από γνωμοδότηση της επιτροπής σταυλισμού, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η δημόσια υγεία και να μην επηρεάζεται δυσμενώς το περιβάλλον.

7. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της ΑΑΑ, που εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, επιτρέπεται σε συγκεκριμένη περίπτωση να μειωθούν μέχρι και 25% οι αποστάσεις που αναφέρονται στους πίνακες του παραρτήματος του άρθρου 18. Την μείωση των αποστάσεων μέχρι και 25% είναι δυνατόν να ζητήσουν μόνο για συγκεκριμένη περίπτωση κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή εκμετάλλευσης, τόσο οι αρμόδιες υπηρεσίες, όσο και ο οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος. Κριτήρια για την έκδοση της παραπάνω απόφασης είναι η προστασία της δημόσιας υγείας, οι ειδικές γεωγραφικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν γύρω από την συγκεκριμένη μονάδα καθώς και η κύρια απασχόληση των κατοίκων της περιοχής.

8. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της ΑΑΑ, που εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, επιτρέπεται να μειωθούν μέχρι και 50% οι αποστάσεις που αναφέρονται στους πίνακες του παραρτήματος του άρθρου 18, όταν ανάμεσα στους χώρους ή δραστηριότητες που χρήζουν προστασίας και στις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις μεσολαβούν λόφοι, χαράδρες, κοιλάδες ή άλλες σοβαρές μεταβολές του ανάγλυφου του εδάφους.

9. Επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων, όπως τυροκομεία και αλλαντοποιεία, εντός ή σε όμορο ακίνητο με τις εγκαταστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων για την επεξεργασία αποκλειστικά ομοειδών προϊόντων ιδιοπαραγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της εκάστοτε ισχύουσας υγειονομικής ή άλλης νομοθεσίας για τις επιχειρήσεις αυτές και ότι εξασφαλίζονται όλες οι απαραίτητες συνθήκες για την ασφάλεια των παραγόμενων προϊόντων. Οι

επιχειρήσεις αυτές πρέπει να λειτουργούν υπό τον ίδιο με την κτηνοτροφική εγκατάσταση φορέα και δεν μεταβιβάζονται σε άλλο φορέα.

Άρθρο 6

Διαδικασία χορήγησης άδειας εγκατάστασης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων

1. Προϋπόθεση για την χορήγηση της άδειας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων είναι να εξετάζονται λεπτομερώς, οι συνθήκες εγκατάστασης και λειτουργίας της δραστηριότητας των οικείων μονάδων και η τήρηση των αντίστοιχων όρων και προϋποθέσεων για την προστασία των εργαζομένων, των περιοίκων και του περιβάλλοντος από κάθε κίνδυνο βλάβης της υγείας ή ενόχλησης ή ρύπανσης του περιβάλλοντος, που μπορεί να προκληθεί από τη λειτουργία της εγκατάστασης ή από τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων που παράγονται σε αυτήν.

2. Η άδεια εγκατάστασης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων είναι προεκτυπωμένη και περιλαμβάνει κατάλογο των απαιτούμενων δικαιολογητικών, η ύπαρξη των οποίων ελέγχεται κατά την κατάθεση της αίτησης.

3. Για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης της πρώτης κατηγορίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της παρ. 1 του άρθρου 2 απαιτείται κατάθεση φακέλου με τα εξής δικαιολογητικά:

α) Αίτηση του ενδιαφερόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου στην ΑΑΑ για χορήγηση άδειας εγκατάστασης κτηνοτροφικής εγκατάστασης με αναφορά της δυναμικότητάς της εκφρασμένης σε αριθμό εκτρεφόμενων ζώων και της γεωγραφικής θέσης της με συντεταγμένες αναφοράς. Στην αίτηση ο αιτών δηλώνει υποχρεωτικά τη διεύθυνση επικοινωνίας του.

β) Δήλωση του μελετητή ή του φορέα της εγκατάστασης για την ανάληψη των προβλεπόμενων ΠΠΔ, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4014/2011. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί η Υπουργική απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 8 του ως άνω νόμου δεν υφίσταται υποχρέωση κατάθεσης του παρόντος δικαιολογητικού.

γ) Υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 (Α'75), στην οποία ο ενδιαφερόμενος φορέας δηλώνει ότι τα δηλούμενα στοιχεία της εκμετάλλευσης είναι αληθή και ότι η εκμετάλλευση λειτουργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με:

αα) την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας,

ββ) την υγιεινή και καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων ζώων,

γγ) τις ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας καθώς και οικισμών και πηγών ύδατος.

δδ) την ιδιοκτησία ή τις νόμιμες προϋποθέσεις χρήσης του γηπέδου της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης και

εε) τους όρους της εργατικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων και τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις.

Στην υπεύθυνη δήλωση αναφέρεται επίσης ότι ο ενδιαφερόμενος φορέας έχει γνώση των συνεπειών της ισχύουσας νομοθεσίας σε περίπτωση μη τήρησης των αναφερόμενων στη υπεύθυνη δήλωσή του.

Το αποδεικτικό κατάθεσης του φακέλου έχει την ισχύ άδειας εγκατάστασης μέχρι τον έλεγχο τήρησης των ανωτέρω προϋποθέσεων με αυτοψία και σύνταξη σχετικού πρακτικού από την αρμόδια επιτροπή σταυλισμού, εντός προθεσμίας ενός μηνός από την κατάθεση του φακέλου. Εντός τις ανωτέρω προθεσμίας και μετά τον επιτόπιο έλεγχο η ΑΑΑ εκδίδει την άδεια εγκατάστασης, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου ή την απορρίπτει.

4. Για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της δεύτερης και τρίτης κατηγορίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της παρ. 1 του άρθρου 2, πριν από την άδεια εγκατάστασης απαιτείται άδεια προέγκρισης εγκατάστασης, για τη χορήγηση της οποίας απαιτείται κατάθεση φακέλου με τα εξής δικαιολογητικά:

α) Αίτηση του ενδιαφερόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου στην ΑΑΑ για χορήγηση άδειας προέγκρισης εγκατάστασης κτηνοτροφικής εγκατάστασης. Στην αίτηση ο αιτών δηλώνει υποχρεωτικά τη διεύθυνση επικοινωνίας του.

β) Για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες Α και Β του ν. 4014/2011:

αα) Για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Α του ν. 4014/2011, Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), σύμφωνα με τα άρθρα 2 έως 4

του πιο πάνω νόμου, η οποία διαβιβάζεται από την ΑΑΑ στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.

ββ) Για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Β του ν. 4014/2011, για τις οποίες δεν ακολουθείται η διαδικασία εκπόνησης ΜΠΕ αλλά υπόκεινται σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), απαιτείται σχετική δήλωση του μελετητή ή του φορέα της εγκατάστασης για την ανάληψη των προβλεπόμενων ΠΠΔ, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4014/2011. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί η Υπουργική απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 8 του ως άνω νόμου δεν υφίσταται υποχρέωση κατάθεσης του παρόντος δικαιολογητικού.

γ) Υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986, στην οποία ο ενδιαφερόμενος φορέας ή ο μηχανικός ή ο γεωτεχνικός για λογαριασμό του ενδιαφερομένου δηλώνουν ότι τα δηλούμενα στοιχεία της εκμετάλλευσης είναι αληθή και ότι η εκμετάλλευση λειτουργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με:

αα) την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας,

ββ) την υγιεινή και καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων ζώων,

γγ) τις ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας καθώς και οικισμών και πηγών ύδατος.

δδ) την ιδιοκτησία και νόμιμη χρήση του γηπέδου της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης και

εε) τους όρους της εργατικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων και τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις.

Στην υπεύθυνη δήλωση αναφέρεται επίσης ότι ο ενδιαφερόμενος φορέας έχει γνώση των συνεπειών της ισχύουσας νομοθεσίας σε περίπτωση μη τήρησης των αναφερόμενων στη υπεύθυνη δήλωσή του.

Η άδεια προέγκρισης εγκατάστασης εκδίδεται αυθημερόν, εφόσον ο φάκελος περιέχει τα ανωτέρω στοιχεία. Η άδεια προέγκρισης εγκατάστασης έχει την ισχύ άδειας εγκατάστασης μέχρι την έκδοση της τελευταίας και όχι πλέον των τριών μηνών από τη χορήγησή της.

5. α) Για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης κτηνοτροφικής εγκατάστασης της δεύτερης και τρίτης κατηγορίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της παρ. 1 του άρθρου 2 του παρόντος, ο ενδιαφερόμενος υποβάλει αίτηση στην ΑΑΑ, μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής των εγκαταστάσεων και τριάντα εργάσιμες ημέρες

πριν από την μεταφορά ζωϊκού κεφαλαίου σε αυτή, στην οποία δηλώνει υποχρεωτικά τη διεύθυνση επικοινωνίας του και η οποία συνοδεύεται από:

αα) Άδεια προέγκρισης εγκατάστασης.

ββ) Αν πρόκειται για κτηνοτροφική εγκατάσταση της δεύτερης κατηγορίας της παρ. 1 του άρθρου 2 του παρόντος, έγκριση κατασκευής των κτηριακών εγκαταστάσεων από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία, σύμφωνα με τις αριθ. 281273/27-08-2004 και 5888/03-02-2004 κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Γεωργίας .

γγ) Αν πρόκειται για κτηνοτροφική εγκατάσταση της τρίτης κατηγορίας της παρ. 1 του άρθρου 2 του παρόντος, οικοδομική άδεια των κτηριακών εγκαταστάσεων από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία.

δδ) Στην περίπτωση που οι ως άνω κτηριακές εγκαταστάσεις κτηνοτροφικής εγκατάστασης απαλλάσσονται από την υποχρέωση οικοδομικής άδειας ή είναι αυθαίρετες, αντί των ανωτέρω, η αίτηση συνοδεύεται αντίστοιχα από βεβαίωση απαλλαγής από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία ή από απόφαση εξαίρεσης από την κατεδάφιση των κτηριακών εγκαταστάσεων από την εκάστοτε αρμόδια πολεοδομική ή άλλη υπηρεσία.

Η ΑΑΑ ζητεί από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), όταν αυτή απαιτείται σύμφωνα με το ν. 4014/2011, την οποία επισυνάπτει στην ανωτέρω αίτηση του ενδιαφερομένου φορέα. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί η Υπουργική απόφαση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 2 του ως άνω νόμου δεν υφίσταται υποχρέωση επισύναψης ΑΕΠΟ.

β) Η επιτόπια διαπίστωση της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης γίνεται με αυτοψία και σύνταξη σχετικού πρακτικού από την αρμόδια επιτροπή σταυλισμού, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αίτησης για άδεια εγκατάστασης. Η ΑΑΑ, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, ελέγχει το φάκελο της εγκατάστασης για να διαπιστώσει την πλήρωση των προϋποθέσεων που τίθενται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

γ) Αν από την αρμόδια επιτροπή σταυλισμού και την ΑΑΑ διαπιστωθεί η ύπαρξη των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης

καθώς και η ορθότητα των στοιχείων που δηλώνει ο ενδιαφερόμενος φορέας ή ο μηχανικός ή ο γεωτεχνικός, κατά το στάδιο της χορήγησης άδειας προέγκρισης εγκατάστασης, η ΑΑΑ εκδίδει την άδεια εγκατάστασης.

δ) Αν διαπιστωθεί οποιαδήποτε παράλειψη ή παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία ή από το περιεχόμενο των δικαιολογητικών του φακέλου, καλεί τον ενδιαφερόμενο να αποκαταστήσει ή να συμπληρώσει τις διαπιστωθείσες ελλείψεις, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της προθεσμίας ή ελλιπούς συμμόρφωσης, η αίτηση απορρίπτεται και σφραγίζονται οι τυχόν εγκαταστάσεις.

6. Σε περιοχές που είναι ενταγμένες στο κοινοτικό δίκτυο Natura 2000, σύμφωνα με το ν. 3937/2011 (Α'60), επιτρέπεται η εγκατάσταση κτηνοτροφικής εγκατάστασης ανεξαρτήτως δυναμικότητας καθώς και η επέκταση των υφιστάμενων, σύμφωνα με τους ειδικούς περιβαλλοντικούς και άλλους όρους που ισχύουν κάθε φορά για τις περιοχές αυτές.

Άρθρο 7

Τροποποίηση ή μεταβίβαση της άδειας εγκατάστασης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης και συστέγαση κτηνοτροφικών μονάδων

1. Οι άδειες εγκατάστασης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων:

α) Τροποποιούνται όταν επέλθει αλλαγή στην επωνυμία του φορέα, φυσικού ή νομικού προσώπου.

β) Μεταβιβάζονται όταν περιέλθει, με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, η κυριότητα ή το δικαίωμα εκμετάλλευσης της δραστηριότητας, του ζωικού κεφαλαίου και του μηχανολογικού εξοπλισμού σε νέο φορέα μετά από καθολική ή ειδική διαδοχή.

2. Μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου στην ΑΑΑ, συνοδευόμενη από τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, χορηγείται αυθημερόν η τροποποιημένη ή μεταβιβαζόμενη άδεια, εφόσον δεν έχει επέλθει αύξηση της δυναμικότητας ή επέκταση ή μεταφορά ή αλλαγή του είδους της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή ουσιαστική τροποποίηση των υγειονομικών όρων λειτουργίας της. Η συνδρομή των παραπάνω προϋποθέσεων βεβαιώνεται με υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος, σύμφωνα με το ν.1599/1986. Σε κάθε περίπτωση, η επιτροπή σταυλισμού μπορεί να ελέγξει την ορθότητα των όσων δηλώνονται.

3. Ο νέος φορέας ευθύνεται, για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου από το χρόνο περιέλευσης σε αυτόν της κυριότητας ή του δικαιώματος εκμετάλλευσης της κτηνοτροφικής μονάδας.

4. Επιτρέπεται η συστέγαση κτηνοτροφικών μονάδων στην ίδια εγκατάσταση, εφόσον η δυναμικότητά της το επιτρέπει. Οι συστεγαζόμενοι κτηνοτρόφοι μπορούν να είναι δικαιούχοι προγραμμάτων ενίσχυσης της εγκατάστασής τους από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα στο ακέραιο.

Άρθρο 8

Διακοπή λειτουργίας κτηνοτροφικής εγκατάστασης στην περίπτωση γεγονότων ανωτέρας βίας

1. Προσωρινή διακοπή της λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, παρά το γεγονός της τήρησης όλων των όρων και προϋποθέσεων που τίθενται από τις οικείες άδειες εγκατάστασης, επιβάλλεται όταν από τη λειτουργία της, ως απόρροια εκτάκτου και μη προβλεπόμενου σε κανονικές συνθήκες γεγονότος, ιδίως σε περίπτωση εμφάνισης επιδημίας ζωνόσου ή επιζωοτίας, προκαλείται άμεσος κίνδυνος για:

α) Τη δημόσια υγεία ή την ασφάλεια των καταναλωτών.

β) Την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και των εργαζομένων.

γ) Την ασφάλεια των περιοίκων.

δ) Την προστασία του περιβάλλοντος.

2. Μετά από απόφαση της ΑΑΑ ή του αρμοδίου για το έκτακτο γεγονός Υπουργού, διακόπτεται η λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης από τα όργανα της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, με τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών ή από τις ίδιες τις αστυνομικές αρχές, με τη σφράγιση του παραγωγικού εξοπλισμού της εγκατάστασης ή σε περίπτωση αποθήκης ή επικινδύνων εγκαταστάσεων με τη σφράγιση αυτών, χωρίς προηγούμενη ακρόαση των εκπροσώπων της επιχείρησης, για ορισμένο χρόνο, που μπορεί να παραταθεί για όσο διάστημα διαρκεί το έκτακτο κι απρόβλεπτο γεγονός που επέβαλε τη σφράγιση.

3. Στις περιπτώσεις προσωρινής διακοπής της λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης λόγω γεγονότων ανωτέρας βίας ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης δύναται να αποζημιωθεί. Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία,

το ύψος της αποζημίωσης και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού.

Άρθρο 9

Διοικητικοί, υγειονομικοί και επιτόπιοι έλεγχοι

1. Διοικητικοί έλεγχοι πληρότητας του υποβληθέντος φακέλου διενεργούνται πριν από τη χορήγηση της άδειας και οποτεδήποτε, μεταγενέστερα, από την ΑΑΑ, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο ή σκόπιμο. Τα στοιχεία του φακέλου διασταυρώνονται με στοιχεία άλλων μηχανογραφημένων ή μη βάσεων δεδομένων και με στοιχεία τηρούμενα σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες ή επαγγελματικές οργανώσεις.
2. Οι υγειονομικοί έλεγχοι, στις κάθε είδους κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, ασκούνται τακτικά ή έκτακτα, σύμφωνα με τις ισχύουσες Υγειονομικές Διατάξεις.
3. Οι διοικητικοί, υγειονομικοί και επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται τακτικά και έκτακτα. Ο τακτικός έλεγχος διενεργείται υποχρεωτικά κατά το πρώτο έτος λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης και στη συνέχεια ανά διετία. Ο έκτακτος έλεγχος διενεργείται οποτεδήποτε κατά την κρίση της ΑΑΑ ή εφόσον υπάρχουν καταγγελίες με βάσιμες ενδείξεις για παραβάσεις ισχυόντων νόμων, υγειονομικών ή πολεοδομικών διατάξεων ή άλλων κανονισμών.

Άρθρο 10

Διοικητικές κυρώσεις και μέτρα

1. Σε όσες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις διαπιστώνεται παράβαση, μετά από αυτοψία, των διατάξεων του παρόντος νόμου και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού ή παράλειψη τήρησης των όρων και περιορισμών που καθορίζονται με τις αποφάσεις της ΑΑΑ, με απόφαση της ΑΑΑ, μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης οι παρακάτω κυρώσεις:
  - α) ολική ή μερική, προσωρινή ή οριστική διακοπή της λειτουργίας της δραστηριότητας με αντίστοιχη ανάκληση της άδειας λειτουργίας και χορήγηση της αναγκαίας κατά περίπτωση προθεσμίας για την απομάκρυνση του ζωϊκού

κεφαλαίου, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, τη συχνότητα, την υποτροπή, την προκαλούμενη περιβαλλοντική και υγειονομική επιβάρυνση ή

β) διοικητικό πρόστιμο το ύψος του οποίου κυμαίνεται από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ μέχρι εβδομήντα πέντε χιλιάδες (75.000) ευρώ ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, τη συχνότητα, την υποτροπή, την προκαλούμενη περιβαλλοντική και υγειονομική επιβάρυνση ή

γ) συνδυασμό των κυρώσεων των περιπτώσεων α' και β'.

2. Με απόφαση της ΑΑΑ στους υπεύθυνους των φορέων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης και στους μηχανικούς ή γεωτεχνικούς που υπογράφουν τις υπεύθυνες δηλώσεις του ν.1599/1986, οι οποίες υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, επιβάλλεται πρόστιμο που κυμαίνεται από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, αν, ύστερα από επιθεώρηση των αρμόδιων οργάνων, διαπιστώνεται ότι το περιεχόμενο των δηλώσεων που υποβλήθηκαν είναι ψευδές.

3. Πριν από την επιβολή οποιασδήποτε διοικητικής κύρωσης ή διοικητικού προστίμου που προβλέπεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, η ΑΑΑ μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, καλεί εγγράφως, με αποδεικτικό επίδοσης της σχετικής κλήσης σε ακρόαση, τον κάτοχο της άδειας ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του, ή τον μηχανικό ή γεωτεχνικό που υπέγραψε τη ψευδή υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το Κ.Δ.Δ, ο οποίος δύναται να αναπτύξει προφορικώς ή εγγράφως τις απόψεις του εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την ημέρα επίδοσης σ' αυτόν, του σχετικού εγγράφου.

4. Μετά την ανάπτυξη των απόψεων του ενδιαφερομένου, το αποφασίζον όργανο, μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, αν κρίνει ότι για τις παραβάσεις της παρ. 1 είναι εφικτή η εκτέλεση των απαραίτητων βελτιωτικών εργασιών, για την αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων τούτου και εφόσον κριθεί, ότι η επί βραχύ χρονικό διάστημα συνέχιση της λειτουργίας αυτών υπό τις ίδιες συνθήκες δεν απειλεί άμεσα τη δημόσια υγεία, μπορεί να μην επιβάλλει κύρωση, αλλά να καθορίσει με απόφασή του, τις συγκεκριμένες βελτιώσεις, που πρέπει να γίνουν στις ανωτέρω εγκαταστάσεις τους, τάσσοντας αναλόγως του μεγέθους των βελτιώσεων και της σοβαρότητας του προβλήματος, που δημιουργείται από την

πλημμελή λειτουργία των εγκαταστάσεων, εύλογη προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.

5. Η διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας πραγματοποιείται, μετά την πάροδο της προθεσμίας απομάκρυνσης του ζωϊκού κεφαλαίου, από όργανα της Περιφερειακής Ενότητας, με τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών ή από τις ίδιες τις αστυνομικές αρχές, με τη σφράγιση του παραγωγικού εξοπλισμού της εγκατάστασης ή σε περίπτωση αποθήκης ή επικινδύνων εγκαταστάσεων με τη σφράγιση αυτών. Η ΑΑΑ, μετά από ενημέρωση του φορέα της εγκατάστασης, μπορεί να ζητήσει τη διακοπή παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στη συγκεκριμένη εγκατάσταση από το διαχειριστή του δικτύου ή του συστήματος ηλεκτροδότησης, οι οποίοι υποχρεούνται να προβούν στη ζητούμενη διακοπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από τη σχετική ειδοποίησή τους.

6. Οι πιο πάνω διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα επιβάλλονται πέραν των οποιωνδήποτε ποινικών, αστικών ή άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από άλλες διατάξεις. Τα πρόστιμα αποτελούν πόρο της οικείας Περιφέρειας και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξειδικεύονται ή συμπληρώνονται τα κριτήρια και η διαδικασία επιβολής των πιο πάνω κυρώσεων και ο τρόπος κλιμάκωσης των προστίμων των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος των προστίμων που προβλέπονται στον νόμο αυτόν.

Άρθρο 11

Ειδική διοικητική προσφυγή

Κατά των οριστικών αποφάσεων της ΑΑΑ με τις οποίες χορηγούνται άδειες προέγκρισης εγκατάστασης ή εγκατάστασης ή απορρίπτονται αιτήσεις για τις δραστηριότητες που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς επίσης και κατά των αποφάσεων με τις οποίες επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11, χωρεί η ειδική διοικητική προσφυγή του άρθρου 227 του ν. 3852/2010 (Α'87), κατά τα προβλεπόμενα στις σχετικές διατάξεις αυτού. Η κοινοποίηση των οριστικών

αποφάσεων της ΑΑΑ που γίνεται στην διεύθυνση που δηλώνει ο ενδιαφερόμενος στην αίτηση που καταθέτει για χορήγηση άδειας προέγκρισης εγκατάστασης ή εγκατάστασης θεωρείται, σε κάθε περίπτωση, έγκυρη.

Άρθρο 12

Μητρώο κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων - Ενίσχυση διαφάνειας

1. Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δημιουργείται και τηρείται εφεξής αυτοτελές ηλεκτρονικό υπο-μητρώο όλων των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων στα πλαίσια του ήδη λειτουργούντος κτηνιατρικού μητρώου στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ). Το μητρώο τελεί υπό την εποπτεία της Γενικής Διεύθυνσης Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Για κάθε χορηγούμενη άδεια εγκατάστασης που χορηγεί η ΑΑΑ, ενημερώνεται το μητρώο.

2. Η ΑΑΑ οφείλει να αναρτά στον οικείο διαδικτυακό της τόπο τις υπεύθυνες δηλώσεις των παρ. 3, περίπτ. γ, και 4, περίπτ. δ, του άρθρου 6, τις άδειες εγκατάστασης, που εκδίδονται στο πλαίσιο του παρόντος νόμου από την ΑΑΑ, καθώς και όλες τις αποφάσεις, εγκρίσεις και τα αποτελέσματα ελέγχων που παρεμβάλλονται στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης των δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 3861/2010 (Α' 112).

Άρθρο 13

Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις σε δάση, δασικές ή δημόσιες εκτάσεις

1. Η παράγραφος 5 του άρθρου 46 του ν. 998/1979 (Α' 289) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Επιτρέπεται με άδεια του αρμόδιου Δασάρχη, που χορηγείται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης και για χρονική διάρκεια δέκα πέντε (15) ετών, με δυνατότητα παράτασης, η εγκατάσταση εντός δασών και δασικών εκτάσεων καθώς και δημοσίων εκτάσεων της παραγράφου 7 του άρθρου 3 του ν.998/1979, όπως αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν.3208/2003 (Α'303) κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων,

μελισσοκομείων, εκτροφείων θηραμάτων, ιχθυοτροφείων, εκτροφείων γουνοφόρων ή άλλων συναφών εγκαταστάσεων.

5α. Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση των ανωτέρω μονάδων, με εξαίρεση τα μελισσοκομεία, σε εκτάσεις των περιπτώσεων β' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν.998/1979, καθώς και σε εκτάσεις της περίπτωσης α' της ίδιας παραγράφου και άρθρου, όπως η περίπτωση αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3208/2003, με εξαίρεση τα δίκτυα και τις περιοχές που προστατεύονται από τις διατάξεις του δικαίου της Ε.Ε., στις οποίες επιτρέπεται η εγκατάσταση των ανωτέρω μονάδων, αν προβλέπεται από τα σχέδια διαχείρισής τους και, σε περίπτωση μη ύπαρξης αυτών, κατόπιν εγκεκριμένης περιβαλλοντικής μελέτης.

5β. Στην άδεια εγκατάστασης της παραγράφου 1 ορίζονται υποχρεωτικά τα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να ληφθούν, οι υποχρεώσεις του κατόχου της άδειας και οι συνέπειες μη τήρησης αυτών που συνεπάγεται την ανάκληση της άδειας. Οι άδειες εγκατάστασης δεν θεμελιώνουν κανένα άλλο δικαίωμα επί των εκτάσεων που διατίθενται για το συγκεκριμένο σκοπό.

5γ. Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, πτηνοτροφεία, μελισσοκομεία, εκτροφεία θηραμάτων, ιχθυοτροφεία, εκτροφεία γουνοφόρων ή άλλες συναφείς κτηνοτροφικές μονάδες που λειτουργούν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου χωρίς άδεια της δασικής υπηρεσίας, συνεχίζουν τη λειτουργία τους για μία τριετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός της οποίας οφείλουν να λάβουν την έγκριση περιβαλλοντικών όρων ή βεβαίωση απαλλαγής από περιβαλλοντική αδειοδότηση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων που τυχόν έχουν εκδοθεί και εφόσον εκδοθούν όλες οι απαιτούμενες διοικητικές πράξεις και εγκρίσεις οι πράξεις αυτές παύουν να ισχύουν.

Από τις ανωτέρω διοικητικές πράξεις κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων εξαιρούνται εκείνες που επιβάλλονται μετά από πυρκαγιά.

Η συνέχιση της λειτουργίας των ανωτέρω κτηνοτροφικών μονάδων απαγορεύεται στις περιπτώσεις που εκδοθεί, πλήρως αιτιολογημένη, πράξη του αρμόδιου Δασάρχη, στην οποία διαπιστώνονται συνεχείς επεκτάσεις των

ανωτέρω κτηνοτροφικών μονάδων, κοπή δένδρων του δάσους ή κατασκευή κτηριακών εγκαταστάσεων που δεν σχετίζονται με την λειτουργία των κτηνοτροφικών μονάδων. »

2. Οι ειδικές ρυθμίσεις που προβλέπονται στο π.δ. 190/1981 (Α' 54) για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ποιμνιοστασίων, πτηνοτροφείων, άλλων συναφών εγκαταστάσεων καθώς και μελισσοκομείων σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 14

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις όλων των κατηγοριών της παρ. 1 του άρθρου 2, οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λειτουργούν χωρίς άδεια εγκατάστασης, υποχρεούνται εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να λάβουν άδεια εγκατάστασης με την υποβολή σχετικής αίτησης συνοδευόμενης από όλα τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 του παρόντος δικαιολογητικά.

Κατά την διάρκεια των παραπάνω προθεσμιών αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης εκτάσεων ως αναδασωτέων που τυχόν έχουν εκδοθεί και ανακαλούνται οριστικά, εφόσον εκδοθεί η άδεια εγκατάστασης.

Μετά την παρέλευση της προθεσμίας των τριών ετών, η άδεια εγκατάστασης χορηγείται μόνο αν υποβληθεί η αίτηση, με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά και αφού καταβληθεί οποιοδήποτε χρηματικό πρόστιμο έχει επιβληθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις ή και τις διατάξεις του άρθρου 10.

2. Η ίδια ρύθμιση ισχύει και για όσες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις είναι εγκατεστημένες χωρίς άδεια σε δημόσιες ή κοινοτικές εκτάσεις, εφόσον οι εκτάσεις αυτές βρίσκονται σε δασικές εκτάσεις, εφόσον εξασφαλίσουν την άδεια του Δασάρχη που προβλέπεται στο άρθρο 13.

3. Για όσες κτηνοτροφικές μονάδες, οι κτηριακές εγκαταστάσεις έχουν χαρακτηριστεί αυθαίρετες, δίδεται επίσης τριετής παράταση νομιμοποίησης και μέχρι τότε δεν ισχύουν οι διατάξεις του κεφαλαίου Β του ν. 4014/2011 .

4. Κατά την μεταβατική περίοδο των τριών ετών των προηγούμενων παραγράφων, οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις μπορούν να εντάσσονται σε

επιδοτούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η καταβολή όμως της επιδότησης τελεί πάντα υπό τον όρο της προηγούμενης απόκτησης της άδειας εγκατάστασης.

5. Σε υφιστάμενες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις με άδεια λειτουργίας, οι οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έχουν αυξήσει τη δυναμικότητά τους πέραν της προβλεπόμενης από την άδεια λειτουργίας, με αποτέλεσμα τη μη τήρηση των ελάχιστων αποστάσεων του παραρτήματος του άρθρου 18, παρέχεται η δυνατότητα στην ΑΑΑ, μετά από πρόταση της επιτροπής σταυλισμού, να εγκρίνει με απόφασή της μείωση των απαιτούμενων αποστάσεων μέχρι 25%, υπό τον όρο ότι θα εφαρμόσουν άμεσα τα καθοριζόμενα στην ως άνω απόφαση μέτρα. Η ρύθμιση αυτή ισχύει για δύο χρόνια από την ισχύ του νόμου αυτού.

6. Οι άδειες λειτουργίας, που έχουν εκδοθεί για ορισμένη χρονική διάρκεια, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους. Κατά τη διάρκεια της ισχύος τους εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο της έκδοσης τους.

7. Αιτήματα για ανανέωση άδειας λειτουργίας, που έχει εκδοθεί με ορισμένη διάρκεια βάσει προηγούμενου νομικού πλαισίου και της οποίας έχει λήξει ο χρόνος ισχύος, εξετάζονται ως αιτήματα για τη συνέχιση λειτουργίας της δραστηριότητας, με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση διατηρεί οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα και εκδίδεται άδεια εγκατάστασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο.

8. Για τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης δραστηριότητας, για την οποία υπάρχει ήδη σε ισχύ άδεια ίδρυσης, η οποία και εκδόθηκε πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ή έχει υποβληθεί ήδη αίτηση για χορήγηση άδειας ίδρυσης εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση για άδεια ίδρυσης ισχύει ως αίτηση άδειας εγκατάστασης

9. Τυχόν ευθύνη από ζημία που προκαλείται, πριν από τον προβλεπόμενο έλεγχο, σε περίπτωση υποβολής από κάθε ενδιαφερόμενο ανακριβών δηλώσεων και στοιχείων κατά τη διαδικασία έκδοσης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δηλούντα.

Άρθρο 15

Εξουσιοδοτική διάταξη

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι αποστάσεις, οι άδειες και κάθε σχετική λεπτομέρεια που αφορά την εγκατάσταση εντός στρατιωτικών μονάδων ή αεροδρομίων μονάδων εκτροφής σκύλων ή άλλων ζώων, που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας καθώς και αντίστοιχων μονάδων που λειτουργούν στα πλαίσια δημόσιων ή ιδιωτικών εκπαιδευτικών ή ερευνητικών ιδρυμάτων.

Άρθρο 16

Τροποποίηση του ν. 3852/2010 (Α'87)

Μετά την αριθ. 44 αρμοδιότητα του Υποτομέα «Κτηνοτροφίας» του Τομέα Β «Γεωργίας – Κτηνοτροφίας – Αλιείας» της παρ. ΙΙ του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 προστίθεται νέα αρμοδιότητα με αριθμό 44α ως εξής:

«44α. Η χορήγηση, ανάκληση, ανανέωση, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών για την εγκατάσταση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, η επιβολή διοικητικών κυρώσεων καθώς και το σύνολο των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.»

Άρθρο 17

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α) Τα άρθρα 2, 3, 4, 5 και 6 του ν. 3698/2008 (Α'198).

β) Το άρθρο 4 του ν. 3399/2005 (Α'89).

γ) Η παράγραφος 3 του άρθρου 15 του ν. 1579/1985 (Α'217), όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3698/2008 (Α'198) και αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 3955/2011 (Α'89).

δ) Το άρθρο 2 της αριθ. Υ1β/2000/29-3-1995 κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β'343).

ε) Η αριθ. 83840/3591/12-12-1986 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ'1 / 1987).

στ) Οι δευτεροβάθμιες επιτροπές σταυλισμού, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με την περίπτωση β της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 1579/1985, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3698/2008 και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του ν. 3955/2011. Όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται γνωμοδότηση των δευτεροβάθμιων επιτροπών που καταργούνται, γνωμοδοτεί πλέον η επιτροπή σταυλισμού της παρ. 1 του άρθρου 4.

ζ) Οποιαδήποτε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται απ' αυτόν.

Άρθρο 18

Παράρτημα

Στον παρόντα νόμο προσαρτάται παραρτήματα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτού, και έχει ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Για τα ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα, βιομηχανίες και βιοτεχνίες με παραγωγικές διαδικασίες, βιομηχανίες και βιοτεχνίες που παράγουν προϊόντα που απαιτούν υγειονομική προστασία, κατασκευαστικούς χώρους, στρατόπεδα, μοναστήρια και ποτάμια, εφόσον δεν αναφέρονται οι αποστάσεις τους από κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις στη Νομοθεσία των Υπουργείων Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, καθορίζονται σύμφωνα με τους πίνακες που ακολουθούν:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ελάχιστες αποστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (πλην των οικόσιτων ζώων) από ξενοδοχεία λοιπά τουριστικά καταλύματα, βιομηχανίες και βιοτεχνίες που παράγουν προϊόντα που απαιτούν υγειονομική προστασία, στρατόπεδα, μοναστήρια κ.λ.π. σε μέτρα.

Χώροι προστασίας	Αριθμός ισοδύναμων ζώων									
	<6	6-10	11-20	21-40	41-80	81-160	161-320	321-650	>650	
Ξενοδοχεία και άλλα νόμιμα τουριστικά καταλύματα και κατασκευαστικοί χώροι, στρατόπεδα.	400	400	400	600	800	800	800	800	800	
Βιομηχανίες-βιοτεχνίες μη υγειονομικού ενδιαφέροντος με παραγωγικές διαδικασίες άσχετα με τον αριθμό των εργαζομένων.	χωρίς περιορισμό	χωρίς περιορισμό	χωρίς περιορισμό	150	150	150	150	150	150	150

Βιομηχανίες- βιοτεχνίες που παράγουν προϊόντα τα οποία απαιτούν υγειονομική προστασία.	100	150	200	250	300	350	400	500	600
Ποτάμια συνεχούς ροής εφόσον χαρακτηρισθούν έτσι από την αρμόδια Επιτροπή.	50	100	150	200	250	250	250	250	250
Μοναστήρια εφόσον δεν έχουν δικές τους οργανωμένες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.	Οι αποστάσεις θα καθορίζονται κατά περίπτωση και κατά την κρίση της αρμόδιας Επιτροπής, η οποία θα λαμβάνει υπόψη και τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του ν.1811/88 (Α' 231)								

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Ελάχιστες αποστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (πλην των οικόσιτων ζώων) από τα όρια οικισμών, πόλεων, δρόμων, εκπαιδευτηρίων, νοσοκομείων κ.λπ. σε μέτρα.

Χώροι προστασίας	Αριθμός ισοδύναμων ζώων								
	<6	6-10	11-20	21-40	41-80	81-160	161-320	321-650	>650
- Επαρχιακοί δρόμοι και σιδηροδρομικές γραμμές.	-	-	-	50	100	100	100	100	100
- Εθνικοί δρόμοι.	-	-	-	100	150	150	150	150	150
- Οικισμοί και χωριά μέχρι 500 κατοίκους.									
- Εκπαιδευτήρια (από υπάρχοντα ή από εκείνα που προβλέπονται κατά νόμιμο τρόπο να αναερθούν).	50	100	150	250	400	550	800	800	800
- Οικισμοί και χωριά 501 έως 2000 κατοίκους.	100	150	250	400	550	750	800	800	800
- Πόλεις και κωμοπόλεις 2001-5000	200	250	400	550	750	800	800	800	800

Άρθρο 19

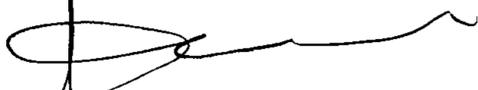
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Αθήνα, 16 - 01 - 2012

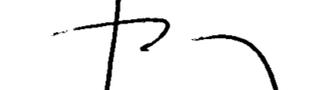
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΝ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Α. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΝ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Μ. ΒΟΡΙΔΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΑΝ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

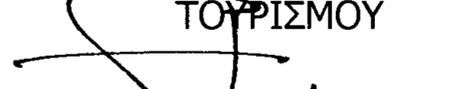
Μ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΧΡ. ΤΑΛΠΟΥΤΣΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Π. ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ